

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, și a altor acte normative
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii proiectului de act normativ
2.1 Sursa proiectului de act normativ O reprezintă necesitatea modificării Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare
2.2 Descrierea situației actuale Având în vedere prevederile Directivei 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogarea Directivei 2003/54/CE, „<i>Separarea proprietății care implică desemnarea proprietarului rețelei ca operator de sistem și independența sa față de orice interese legate de furnizare și producerea reprezintă cu certitudine o modalitate eficace și sigură de soluționare a conflictului de interese inerent și de a garanta siguranța alimentării...În cadrul separării proprietății, statelor membre ar trebui să li se solicite să garanteze că aceeași persoană sau aceleși persoane nu au dreptul de a exercita controlul asupra unei întreprinderi de producție sau de furnizare și, în același timp, de a exercita controlul sau vreun drept asupra unui operator de transport și de sistem sau asupra vreunui sistem de transport. În mod reciproc, controlul asupra unui sistem de transport sau asupra unui operator de transport și de sistem ar trebui să excludă posibilitatea exercitării controlului sau a unui drept asupra unei întreprinderi de producție sau de furnizare.</i>” Potrivit art.9 alin.1 din Directiva 2009/72/CE „Statele membre se asigură că de la 3 martie 2012: (a) toate întreprinderile care dețin în proprietate sisteme de transport acționează ca operatori de transport și de sistem; (b) aceeași persoană sau aceleși persoane nu au dreptul: (i) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unui operator de transport și de sistem sau asupra unui sistem de transport; sau (ii) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unui operator de transport și de sistem sau asupra unui sistem de transport și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare;

- (c) aceeași persoană sau aceleași persoane nu sunt abilitate să numească membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic în cazul unui operator de transport și de sistem sau în cazul unui sistem de transport și, de asemenea, să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare; precum și
- (d) aceeași persoană nu este abilitată să fie membru în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, atât în cazul unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare, cât și în cazul unui operator de transport și de sistem sau al unui sistem de transport.

Începând cu 2012, reorganizările administrației publice s-au făcut astfel încât să fie în concordanță cu dispozițiile incidente la nivel european în domeniul activităților reglementate prin Legea 123/2012. Astfel, în conformitate cu prevederile art.6 lit.h) din Legea nr.123/2012 - legea energiei electrice și a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Energiei are calitatea de autoritate contractantă privind concesionarea în sectorul energiei electrice, cu excepția activității de transport al energiei electrice care este realizată de către Ministerul Finanțelor, în condițiile prezentei legi. De asemenea, potrivit dispozițiilor art.19 alin.(3) din Legea nr.123/2012, calitatea de autoritate contractantă pentru rețeaua electrică de transport energie electrică și terenurile pe care aceasta este amplasată, precum și pentru serviciul public de transport al energiei electrice revine autorității publice centrale desemnate ca autoritate contractantă a statului pentru acest scop.

Față de cele de mai sus, arătăm că potrivit art. 287 din Codul administrativ, exercitarea dreptului de proprietate publică se realizează de către Guvern, prin ministerele de resort, pentru bunurile aparținând domeniului public al statului. Actualizarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului se realizează prin sistemul securizat al ministerului cu atribuții în domeniul finanțelor publice de către instituțiile menționate. În temeiul art.290 din Codul administrativ, evidența financiar-contabilă a bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale trebuie ținută distinct în contabilitate, de către titularul dreptului de administrare, concedent sau de instituția de utilitate publică care are în folosință gratuită aceste bunuri. Art. 297 având ca obiect stabilirea modalităților de exercitare a dreptului de proprietate publică dispune în sensul că autoritățile prevăzute la art. 287, respectiv ministerele de resort decid, în condițiile legii, cu privire la modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică, respectiv:

- a)darea în administrare;
- b)concesionarea;
- c)închirierea;
- d)darea în folosință gratuită.

Așadar, statul are calitatea de proprietar/ concedent pentru bunurile sale, fiind reprezentat, în acest sens, de ministerele de resort, potrivit competenței acestora,

atribuită prin acte normative de nivel primar privind organizarea administrației publice centrale.

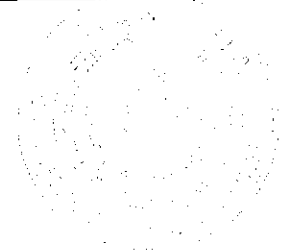
În fapt, în anul 2004 a fost încheiat contractul de concesiune nr. 1/2004 între Ministerul Economiei și Comerțului în calitate de concedent, având în vedere că domeniul de referință se afla în competența acestuia și CNTEE Transelectrica SA în calitate de concesionar.

Conform contractului, concesionarul are dreptul de a exploata în mod direct, pe riscul și pe răspunderea sa rețeaua de transport a energiei electrice, în configurația pe care aceasta o are la momentul încheierii prezentului contract sau aceleia pe care o va avea prin realizarea de lucrări de investiții aprobate conform contractului și sau prevederilor legale.

Potrivit art. 11 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019, respectiv art.3 alin.(1) pct.7. din HG nr.137/2020 - ***exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar al statului la Compania Națională de Transport al Energiei Electrice «Transelectrica» - S.A. și filialele acesteia se realizează de către Secretariatul General al Guvernului.*** Secretariatul General al Guvernului exercită drepturile și îndeplinește obligațiile ce decurg din calitatea de acționar al statului român la Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A. Conform dispozițiilor art. 12 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 - **Ministerele, celelalte autorități ale administrației publice și instituțiile publice nou înființate sau care preiau, pe bază de protocol, activități de la alte ministere, autorități, instituții publice ori alte structuri publice se subrogă în toate drepturile, obligațiile, contractele, deciziile de finanțare, ordinele de finanțare, acordurile și litigiile instituției, structuri sau activități preluate, inclusiv prin preluarea tuturor bunurilor mobile și imobile aflate în administrarea sau, după caz, în proprietatea acestora.**

Suplimentar, legiuitorul a stabilit la acea dată faptul că Procedurile de expropriere în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a actului normativ se continuă de către Secretariatul General al Guvernului, cu menținerea valabilității actelor și procedurilor îndeplinite până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, iar potrivit art. II, Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, s-a modificat după cum urmează: "La articolul 2 alineatul (3), litera d¹) va avea următorul cuprins:

d¹) *Secretariatul General al Guvernului, prin Compania Națională de Transport al Energiei Electrice «Transelectrica» - S.A., pentru lucrările de interes național de dezvoltare a transportului de energie electrică, și prin Societatea Națională de Transport Gaze Naturale «Transgaz» - S.A. Mediaș, pentru lucrările de interes național de dezvoltare, modernizare, reabilitare a sistemului național de transport al gazelor naturale;"*

În acest context, HG nr. 44/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri emisă în aplicarea OUG 68/2019 care respectă cadrul european în materie iterat anterior, prevede la art. 4 lit E pct. 15 faptul că în domeniul energetic și al resurselor energetice, MEEMA exercită calitatea de autoritate concedentă privind concesionarea în sectorul energiei electrice, cu excepția activelor rețelei electrice de transport și a terenurilor pe care aceasta este amplasată, potrivit prevederilor art. 6 lit. g) din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Ulterior, prin OUG 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative se înființează Ministerul Energiei prin preluarea activităților personalului aferent și patrimoniului corespunzător din domeniul energiei de la Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri. La această data succesor al Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, care potrivit normei primare și HG 315/2021 nu a deținut competențe în domeniul transportului energiei electrice, este Ministerul Economiei ale cărui atribuții sunt stabilite în baza OUG 121/2021 și HG 1326/2021.

În intervalul temporal determinat de apariția OUG 68/2019, nemodificată în privința aspectelor prezentate prin OUG 212/2020, respectiv OUG 121/2021, Legea energiei electrice nr 123/2012 a fost modificată în Parlament.

Așa cum rezultă din expunerea de motive la Legea nr.155/2020:

- modificarea art. 6, în forma actuală, viza includerea unor atribuții noi, derivate din acțiunea de constituire a Uniunii Energetice, de sinteză și comasare a vechilor atribuții, **ținând cont de modificările de structură care au avut loc la nivelul ministerului de resort și la nivelul Guvernului.**

- necesitatea modificării art. 19 deriva din **necesitatea clarificării/diferențierii calității de autoritate contractantă pentru domeniul energetic și autoritate contractantă pentru rețelele electrice de transport a energiei electrice.** Având în vedere separarea efectivă a operatorului de transport și sistem de celelalte entități din domeniul energetic, în baza prevederilor Directivei 72/2009/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE, prin proiectul de lege s-a propus stabilirea a două autorități contractante, ministerul de resort și autoritatea publică centrală sub autoritatea căreia se afla operatorul de transport și sistem.

În conformitate cu prevederile art.6 lit.h) din Legea nr.123/2012 - legea energiei electrice și a gazelor naturale, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.155/2020, **Ministerul Energiei are calitatea de autoritate contractantă privind concesionarea în sectorul energiei electrice, cu excepția activității de transport al energiei electrice care este realizată de către Ministerul Finanțelor, în condițiile prezentei legi.**

De asemenea, potrivit dispozițiilor art.19 alin.(3) din Legea nr.123/2012, **calitatea de autoritate contractantă pentru rețeaua electrică de transport energie electrică și terenurile pe care aceasta este amplasată, precum și pentru serviciul**

public de transport al energiei electrice revine autorității publice desemnate ca autoritate contractantă a statului pentru acest scop.

În consecință calitatea de autoritate contractantă în legătură cu transportul energiei electrice, pentru bunurile proprietate publică a statului, chiar și în ipoteza constituirii dreptului de proprietate prin expropriere în condițiile alin. (5) al art. 9 din Legea 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, cu modificările și completările ulterioare, revine potrivit legii unei singure autorități publice centrale. Expropriator este statul român pentru obiectivele de interes național și este reprezentat de Secretariatul General al Guvernului, prin Compania Națională de Transport al Energiei Electrice «Transelectrica» - S.A., pentru lucrările de interes național de dezvoltare a transportului de energie electrică.

Arătăm că obiectul contractului de concesiune încheiat cu Transelectrica SA, în vigoare, îl constituie exploatarea rețelei electrice de transport al energiei electrice și a terenurilor pe care aceasta este amplasată și că dezvoltarea rețelei este permisă contractual având ca efect creșterea capacității de transport a Sistemului Național de Transport al energiei electrice.

Față de cele de mai sus și prin raportare la dispozițiile legale aplicabile, în vederea stabilirii identității cerute de legiutor între autoritatea administrației publice concedentă și autoritatea administrației publice cu rol de expropriator în numele statului pentru lucrările de interes național de dezvoltare a transportului de energie electrică, este necesară modificarea dispozițiilor legale care prezintă aspecte de contradictorialitate.

2.3 Schimbări preconizate

Întrucât neadoptarea în regim de urgență a măsurilor prevăzute în proiectul de act normativ ar putea avea consecințe negative iminente, de natură să afecteze funcționarea pieței de transport energie electrică din România, precum și dificultăți în implementarea unor proiecte majore de infrastructură de transport energie electrică,

în considerarea faptului ca aspectele menționate vizează interesul public general și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

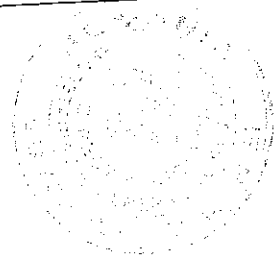
prin prezentul act administrativ, se propune

- modificarea art. 6, alin. (1), lit. h) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările astfel:

„h) are calitatea de autoritate contractantă privind concesiunea în sectorul energiei electrice, cu excepția activității de transport al energiei electrice care este realizată de către Ministerul Economiei, în condițiile prezentei legii”

- modificarea lit. d¹) din cuprinsul articolul 2 alineatul (3), litera d¹) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local astfel:

„d¹) Ministerul Economiei, prin Compania Națională de Transport al Energiei Electrice «Transelectrica» - S.A., pentru lucrările de interes național de dezvoltare a transportului de energie electrică, și prin Societatea Națională de Transport Gaze Naturale «Transgaz» - S.A. Mediaș, pentru lucrările de interes național de

dezvoltare, modernizare, reabilitare a sistemului național de transport al gazelor naturale;”

2.4 Alte informații *)

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ.

3.2 Impactul macroeconomic. -

3.3 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat. -

3.4 Impactul asupra mediului de afaceri-

3.5 Impactul asupra sarcinilor administrative-

3.5 Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii-

3.6 Impactul social-

3.7 Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.8 Alte informații

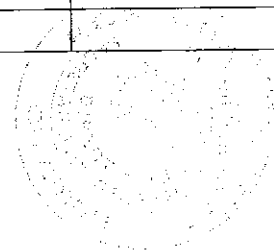
Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

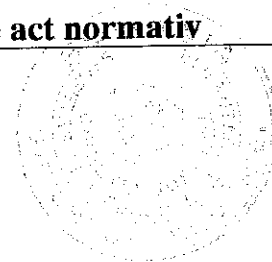
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.*)**

- în mii lei (RON) -

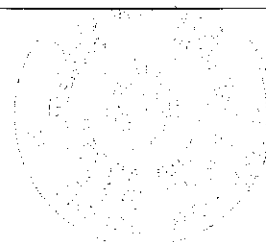
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale:						

i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-					
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-					
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-					
4.7 Alte informații						
Secțiunea a 5-a:						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.3 Conformitatea prezentului act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).						
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.6 Alte informații Nu au fost identificate						
Secțiunea a 6-a:						
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul.
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1424/2022.
6.6. Alte informații.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost respectate procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul www.economie.gov.ro.
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice. Nu este cazul
7.2 Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 8-a: Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect
8.2 Alte informații Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și a altor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

